

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی – سعید افغانی»

۱۴ دسمبر ۲۰۱۶

تکبر و غرور!

انسان در طول زندگی خود، می‌تواند اعمالی را انجام دهد تا شایسته اشرف مخلوقات شود و توسط این اعمال به آن مقام والا دست یابد، ولی رسیدن به آن مقام والا برای خود شرایطی دارد که عمده ترین صفات و شرایط را در تواضع، فروتنی، افتادگی در برابر مخلوق الله می‌توان دریافت نماید.

قرآن عظیم الشان با زیبایی خاصی می‌فرماید: «وَلَا تَصْعَقْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ» (سوره لقمان/۱۸) و روی خود را از مردم (به تکبر) بر مگردان، و در زمین مغرورانه راه مرو، (قدم برندان) زیرا خداوند هیچ متکبر فخر فروشی را دوست ندارد.

سیرت نویسان می‌نویسند: پیامبر اسلام محمد صلی الله علیه وسلم حین مجالست با دیگران، چنان بوده که هیچ فرقی با آن‌ها نداشته است و اگر کسی وارد مجلس می‌شد و پیامبر صلی الله علیه وسلم را نمی‌شناخت، سؤال می‌کرد کدام یک از شما پیامبر است؟ کلمه «غرور» در آیات متعدد قرآن عظیم الشان ذکر گردیده است و انسان مغرور بارها مورد مذمت الهی (ج) قرار گرفته است.

«غرور» (به ضم غین)؛ به معنای هر چیزی است که انسان را می‌فریبد و در غفلت فرو می‌برد خواه مال باشد، خواه مقام باشد یا شهوت و شیطان (راغب اصفهانی).

«غرور»: چیزی است که ظاهر جالب و دوست داشتنی دارد ولی باطنش ناخوشایند، مجهول و تاریک است (طریحی، فخر الدین، مجمع البحرین، جلد ۳، صفحه ۴۲۱).

و یا هم «غرور» و «غرة» به معنی فریب دادن و تطمیع به باطل کردن است.

ریشه اصلی این کلمه به معنای حصول غفلت به سبب تأثیر چیز دیگری در انسان است و از لوازم و آثار آن جهل، فریب، نیرنگ، نقصان، شکست و... می‌باشد.

در کتب علم اخلاق در معنای اصطلاحی «غرور» می‌نویسند:

«غرور»؛ یعنی اطمینان و آرامش قلب نسبت به آنچه که با هوای نفس موافق بوده و طبیعت الأمارة بالسوء انسان به آن تمایل داشته باشد.

همه مفسرین بر این امر متفق اند که: منشأ این گرایش، جهالت یا وسوسه‌های شیطانی اند. در آیت (۲۴) سوره آل عمران، در مورد نکوهش غرور آمده است: «این روی گردانی به خاطر آن است که گفتند: هرگز آتش (دوزخ در

روز قیامت) جز چند روزی به ما نمی‌رسد و آنچه همواره افتراء و دروغ (به الله) می‌بستند، آنان را در دینشان مغرور کرده است.)

قرآن عظیم الشان با زیبایی خاصی در (آیت ۳۳ سوره لقمان) می‌فرماید: «ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید، و بترسید از روزی که هیچ پدری چیزی (از عذاب دوزخ را) از فرزندش دفع نمی‌کند و نه هیچ فرزندی برطرف کننده چیزی از (عذاب) پدر خویش است. بی‌تردید وعده الله حق است، پس زندگی دنیا شما را نفریبید، و مبادا شیطان شما را به (کرم و رحمت) خدا مغرور کند.)

وباز هم در (آیت ۱۴ سوره حدید) می‌فرماید: «ای مؤمنان: آیا ما (در دنیا) با شما نبودیم؟ می‌گویید: چرا، ولی شما خود را (به سبب نفاق و دشمنی با الله و رسول) در بلا و هلاکت افکندید و به انتظار (خاموش شدن چراغ اسلام و نابودی پیامبر) نشستید و (نسبت به حقایق) در تردید بودید و آرزوهای (دور و دراز و بی‌پایه، و بی اساس) شما را فریفت، تا فرمان خدا (به نابودی شما) در رسید و (شیطان) فریبنده، شما را فریب داد.

قرآن عظیم الشان در آیت (۵ سوره فاطر) می‌فرماید: « يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ » (ای مردم، وعده خدا حق است. زندگی دنیا شما را نفریبید و آن شیطان فریبنده به خدا مغرورتان نگرداند.)

قرآن کریم در پهلوی جهالت زندگی دنیا را یکی از عوامل غرور و فریب می‌داند و به انسان هشدار می‌دهد تا متاع وزر و برقه‌های فریبنده این جهان او را غافل نکند.

الهی ما انسان و مرتکب خطا و اشتباهیم. به عظمت خویش از خطا و غروری اگر گاهی در زندگی مرتکب شده ایم برای ما عفو فرما و ما را به راه راست بیرون و مبری از غرور و تکبر هدایت نیکی کن!

تتبع و نگارش:

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی - سعید افغانی»

مدیر مطالعات ستراتژییک افغان و مسؤول مرکز کلتوری دحقوق لاره- جرمنی